

PASAKOJIMAI APIE KURŠIŲ KARINGUMĄ

ADOMAS BREMENIETIS "HAMBURGO BAŽNYČIOS ISTORIJOJE" APIE KURŠIUS

Kuršiai [...] žiauriausia gentis, kurios visi vengia dėl pernelyg stabmeldiško būdo (dėl pernelyg paplitusios stabmeldystės). Į vežimus ten [kinkomi] daugiausia puikūs arkliai. Jie turi daug aukso, jų namuose visur pilna burtininkų ir žynių.

Alfredas Bumblauskas. *Senosios Lietuvos istorija: 1009–1795*. Vilnius: R. Paknio leidykla, 2005, p. 27.

PASAKOJIMAS „EGILIO SAGOJE“ (XII A.) APIE VIKINGŲ ŽYGIĮ Į KURŠĄ

Kuršiai prirėmė juos prie tvoros, kai kurie pro plyšius badė juos ietimis ir kalavijais, o kiti jiems užmetė ant ginklų drabužius. Egilio vyrai buvo sužeisti, paskui paimti į nelaisvę, surišti ir nuvesti į sodybą. Sodybos šeimininkas buvo galingas ir turtingas žmogus. Jis turėjo suaugusį sūnų. Jie ėmė tartis, ką daryti su Egiliu ir kitais. Šeimininkas pasakė, kad reikia išžudyti visus vieną po kito. Bet sūnus atkirto, esą, jau naktis, o tamsoje nebūsią jokio malonumo kankinti belaisvius. Jis pasiūlė palaukti ryto. Tada juos suvarė į vieną trobesį ir kietai surišo. Egilį pririšo prie stulpo už rankų ir už kojų. Paskui užrėmė duris ir nuėjo namo, o ten valgė, gėrė ir linksminosi. Egilis užgulė stulpą ir taukė tol, kol išlupo iš aslos. Stulpas išgriuvo, ir Egilis numetė jį į šalį. Paskui dantimis atsirišo rankas, o kai rankos buvo laisvos, nusiėmė pančius ir nuo kojų. Paskui išlaisvino ir savo draugus.

Vertė Svetlana Steponavičienė

Egilio saga. Vertė Svetlana Steponavičienė. Vilnius: Vaga, 1975, p. 119.

APUOLĖS PILIES APGULTIS RIMBERTO „ŠV. ANSKARIJAUS GYVENIME“ (IX A. 8 DEŠ.)

[...] [švedai] skubėjo su didele narsa prie kitos jų pilies, vadinamos Apuole. O toje pilyje buvo 15 000 kovotojų. Taigi, ten jiems atvykus, [gyventojai] užsidarė pilyje; vieni iš lauko pradėjo pilį pulti, antrieji iš vidaus drąsiai priešintis; [...] Taip praėjo 8 dienos, ir kiekvieną dieną nuo ryto iki vakaro jie narsiai grūmėsi kovoje; [...] [devintą dieną], kai iš visų pusių apstoję norėjo pradėti mūšį, tie, kurie buvo [pilies] viduje, paprašė, kad jiems leistų pasikalbėti. Sutiko švedų karalius, o anieji pradėjo: „Dabar jau mes labiau norime taikos negu karo; trokštame su jumis santarvę sudaryti. Ir, pirmiausia, kiek tik aukso ir ginklų praėjusiais metais iš danų įsigijome grobio pavidalu, duodame jums kaip dovaną už santarvę. Be to, už kiekvieną žmogų, esantį šioje pilyje, siūlome jums pusę svaro sidabro. O be to,

sumokame jums duoklę, kurią ir anksčiau mokėjome, duodame įkaitus ir, kaip ir anksčiau buvome, norime jums pasiduoti ir klausytis jūsų valdžios“.

Lietuvos TSR istorijos šaltiniai. Vilnius: Valstybinė politinės ir mokslinė literatūros leidykla, 1955, t. 1, p. 21–22.